

Aktuelle børnerettighedsdagsordener på skole og fritidstilbudsområdet

Der udestår fortsat en række vigtige børnerettighedsdagsordener på skole- og fritidstilbudsområdet fra den seneste valgperiode, samtidig med at regeringsgrundlaget peger på nye initiativer. Det er på den baggrund rådets vurdering, at et nyt folketing har en række opgaver, der kalder på opmærksomhed, hvis vi skal sikre alle børns ret til undervisning, leg, deltagelse og udvikling.

Finansiering og implementering af retten til støtte og forebyggende indsatser i skolen

I dag bruges ca. 25 % af budgettet på 6,5 % af eleverne i specialtilbud, mens færre ressourcer er tilbage til almenområdet. Det skaber en negativ spiral, hvor utilstrækkelig støtte i almenundervisningen fører til flere henvisninger til specialtilbud og øget risiko for skolefravær.

Der er allerede indgået aftale om nye regler for specialundervisning og fravær, som er genbekræftet med regeringsgrundlaget. I samme ombæring vil regeringen udarbejde en forebyggelsespakke, der skal nedbringe skolefravær, gennemføre et eftersyn af PPR i kommunerne og indføre en mulighed for at en familiepakke, hvor en tovholderfunktion i form af en "familieambassadør" skal sikre en sammenhængende og tværgående indsats til familier, hvor børn rammes af alvorlig mistrivsel og langvarigt skolefravær.

Det er Børnerådets anbefaling, at såvel gamle som nye initiativer finansieres og implementeres, så tidlig og tværgående støtte og forebyggende indsatser reelt bliver mulige.

Tydeligere regler for magtanvendelse, der kan sikre både lærere og elevers retsikkerhed

Et lovforslag om udvidede regler for magtanvendelse over for elever bortfaldt ved valgudskrivelsen. Det oprindelige lovforslag gav anledning til alvorlig bekymring i et børnerettighedsperspektiv. Magtanvendelse over for elever er allerede i dag tilladt, såfremt eleven udgør en fare for sig selv, andre eller inventar.

Børnerådet hæfter sig i den forbindelse ved, at regeringsgrundlaget lægger op til et fokus på forebyggelse og tidlig indsats for at sikre ro og undervisningsparathed, før udfordringer vokser sig store.

Det er Børnerådets anbefaling, at reglerne for anvendelse af magt bliver tydeliggjort, men at magtbeføjelserne ikke udvides. Et revideret lovforslag bør indeholde en styrket iagttagelse af proportionalitetsprincippet samt retsikkerhed for både lærere og elever. Læs mere i Børnerådets hørings svar [her](#).

Sikring af elevers ret til et undervisningsmiljø uden mobning

Mobning er desværre stigende. 13,2 % af eleverne oplevede mobning i 2025 mod 8,6 % i 2021. Samtidig er Dansk Center for Undervisningsmiljø blevet nedlagt, og Den Nationale Klageinstans mod Mobning er midlertidigt placeret hos Styrelsen for Undervisning og Kvalitet med udløb i 2027.

Fællesskaberne på skolerne er udfordrede, og på tværs af skoleaktører ses en stigende opmærksomhed på vigtigheden af at forebygge i fællesskabet, så færre elever oplever at stå på kanten af det. Hvis vi skal i mål med ambitionen om en skole, der kan mere for flere, er gode og trygge undervisningsmiljøer grundstenen. Ambitionen om en tryk skole fri for mobning er ligeledes adresseret i regeringsgrundlaget

Det er Børnerådets anbefaling at den forestående revidering af undervisningsmiljøloven i 2027 resulterer i et styrket sikkerhedsnet under elevernes ret til et trygt, sundt og sikkert undervisningsmiljø.

Økonomisk og fagligt løft af folkeskolen

Ifølge regeringsgrundlaget, er det regeringens ambition at indføre en ny finansiering af folkeskolen med det mål at give alle elever en god undervisning og en tryk skoledag samt løfte de 100 skoler, hvor eleverne klarer sig dårligst i dansk og matematik.

11,2 % af eleverne forlader i dag folkeskolen uden at bestå dansk og matematik. Derfor er der behov for et markant løft af folkeskolens forudsætninger for at efterleve alle elevers ret til at blive klædt på til videre uddannelse.

Selv hvis regeringen lykkes med at løfte 100 skoler, er det således ikke tilstrækkeligt.

Det er derfor Børnerådets anbefaling, at en ny finansieringsmodel tilgodeser alle skoler og i et omfang, der kan rette op på, at udgifterne pr. folkeskoleelev ikke har fulgt med den generelle økonomiske velstandsfremgang. Det har skabt et strukturelt pres på skolernes rammer og deres muligheder for at sikre faglig og social trivsel for alle elever.

Elevers rettigheder på fri- og privatskoler

Ifølge regeringsgrundlaget ønsker regeringen at komme med forslag til, hvordan fri- og privatskoler kan tage et større socialt ansvar for elever med særlige udfordringer og behov.

Det er afgørende, at elever på fri- og privatskoler sikres samme ret til inklusion, støtte og nødvendige tilpasninger som elever i folkeskolen og at eleverne reelt bliver hørt og inddraget i bl.a. udskrivningssager.

Det er derfor Børnerådets anbefaling, at forvaltningslovens retsikkerhedsgarantier sættes i kraft over for fri- og privatskoler med henblik på at styrke efterlevelsen af elevernes rettigheder.

Styrkelse af fritidshjem, SFO'er og klubtilbud

Med regeringsgrundlaget prioriteres der midler til at styrke fritidshjem, SFO'er og klubtilbud. Vi ved, at fritidstilbud af god kvalitet kan forebygge mistrivsel og ensomhed samt øge børns kompetencer og livsmuligheder i fx skole og videre uddannelse.

Det er Børnerådets anbefaling at ambitionen realiseres med et særligt fokus på børns ret til leg og rekreativ udfoldelse.

Som forperson for Børnerådet håber jeg, at du vil bruge dit politiske mandat til at gøre en mærkbar forskel for børnene og deres rettigheder i skole og fritidstilbud.

Det er en investering i fremtiden.

Med venlig hilsen

Bente Boserup, forperson i Børnerådet

